

Аналіз публічної політики

Видання підготовлено для вивчення дисципліни «Аналіз публічної політики» на освітньо-науковій магістерській програмі «Політологія» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Забезпечує надання студентам стійкої системи знань про специфіку публічної політики, її основні проблеми, аналіз та механізми розробки й впровадження, ознайомлення студентів із сучасною методологією аналізу публічної політики та формування вміння використовувати отримані знання у практичній діяльності.

Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться проблемами аналізу публічної політики.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Філософський факультет

Ігор ПЕТРЕНКО

АНАЛІЗ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Навчальний посібник

УДК 32-027.555+341.945]-047.44(075.8)
ПЗ0

*Рекомендовано до друку
Вченою радою
філософського факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 8 від 27 лютого 2023 року)*

Рецензенти:

Горбатенко В. П. –
доктор політичних наук, професор,
провідний науковий співробітник відділу правових проблем
політології Інституту держави і права
імені В. М. Корецького НАН України;

Смолянук В. Ф. –
доктор політичних наук, професор,
головний науковий співробітник Воєнної академії
імені Євгенія Березняка.

Петренко І. І.

ПЗ0 **Аналіз публічної політики.** Навч. посібник. К.: Норма права,
2023. 332 с.

ISBN 978-617-7850-70-9

Видання підготовлено для вивчення дисципліни «Аналіз публічної політики» на освітньо-науковій магістерській програмі «Політологія» Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Забезпечує надання студентам стійкої системи знань про специфіку публічної політики, її основні проблеми, аналіз та механізми розробки й впровадження, ознайомлення студентів із сучасною методологією аналізу публічної політики та формування вміння використовувати отримані знання у практичній діяльності.

Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться проблемами аналізу публічної політики.

УДК 32-027.555+341.945]-047.44(075.8)

ISBN 978-617-7850-70-9

© Петренко І. І., 2023
© Норма права, 2023

ЗМІСТ

Передмова	6
---------------------	---

ЧАСТИНА I

Загальні засади аналізу публічної політики	8
--	---

Розділ 1. Аналіз публічної політики як наука, навчальна дисципліна та сфера практичної діяльності	8
--	----------

1.1. Становлення та основні етапи розвитку аналізу публічної політики	8
--	---

1.2. Сутність аналізу публічної політики	12
--	----

1.3. Основні характеристики аналізу публічної політики	18
--	----

1.4. Функції аналізу публічної політики	25
---	----

1.5. Рівні та різновиди аналізу публічної політики	29
--	----

1.6. Становлення і розвиток аналізу публічної політики в Україні	38
---	----

<i>Контрольні питання</i>	<i>44</i>
-------------------------------------	-----------

<i>Практичні завдання</i>	<i>44</i>
-------------------------------------	-----------

<i>Рекомендована література</i>	<i>45</i>
---	-----------

Розділ 2. Сутність та особливості публічної політики	48
---	-----------

2.1. Поняття публічної політики	48
---	----

2.2. Суб'єкти публічної політики	54
--	----

2.3. Особливості публічної політики	65
---	----

2.4. Ресурси (інструменти) публічної політики	71
---	----

2.5. Формування публічної політики в Україні	84
--	----

<i>Контрольні питання</i>	<i>93</i>
-------------------------------------	-----------

<i>Практичні завдання</i>	<i>95</i>
-------------------------------------	-----------

<i>Рекомендована література</i>	<i>97</i>
---	-----------

Розділ 3. Моделі, різновиди та середовище публічної політики	99
---	-----------

3.1. Моделі публічної політики	99
--	----

3.2. Види публічної політики	118
3.3. Середовище публічної політики	122
<i>Контрольні питання</i>	131
<i>Практичні завдання</i>	132
<i>Рекомендована література</i>	134

Розділ 4. Соціальна зумовленість та межі втручання держави у суспільні сфери. 136

4.1. Неспроможності (дефекти) ринку як підстава для державного втручання	136
4.2. Універсальні варіанти державної політики: виправлення неспроможностей (дефектів) ринкового регулювання.	146
4.3. Дефекти державного регулювання.	156
<i>Контрольні питання</i>	181
<i>Практичні завдання</i>	183
<i>Рекомендована література</i>	183

ЧАСТИНА II

Процес аналізу публічної політики 185

Розділ 5.

Технології формування публічної політики 185

5.1. Етапи вироблення публічної політики.	185
5.2. Аналіз та класифікація суспільних проблем	198
5.3. Визначення пріоритетів та цілей публічної політики	206
5.4. Аналіз альтернатив, оцінка здійсненності та обґрунтування публічної політики	210
<i>Контрольні питання</i>	219
<i>Практичні завдання</i>	220
<i>Рекомендована література</i>	224

Розділ 6. Шляхи та механізми здійснення публічної політики. 226

6.1. Процес реалізації публічної політики	226
6.2. Моніторинг наслідків здійснення публічної політики	235
6.3. Оцінювання публічної політики	242

<i>Контрольні питання</i>	260
<i>Практичні завдання</i>	261
<i>Рекомендована література</i>	263
Розділ 7. Документальне оформлення аналізу публічної політики	265
7.1. Загальна характеристика аналітичних документів та їх специфіка в публічній політиці	265
7.2. Структура аналітичного документа в аналізі публічної політики	272
<i>Контрольні питання</i>	289
<i>Практичні завдання</i>	290
<i>Рекомендована література</i>	293
Розділ 8. Стратегія та стратегічне планування у публічній політиці	295
8.1. Сутність державної стратегії та стратегічного планування	295
8.2. Технологія стратегічного планування	302
8.3. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування в Україні	324
<i>Контрольні питання</i>	326
<i>Практичні завдання</i>	327
<i>Рекомендована література</i>	329

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник «Аналіз публічної політики» підготовлено для вивчення однойменної навчальної дисципліни, яка була запроваджена у 2011 році як обов'язкова компонента освітньо-наукової магістерської програми «Політологія» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Сучасні держави постійно постають перед новітніми викликами як національного, так і глобального характеру. Зміни та проблеми є дуже швидкими, вони супроводжуються значною кількістю ризиків та невизначеністю. Все це безпосередньо впливає на процес ухвалення рішень, який має бути максимально оптимальним та ефективним, адже ціна помилки в ухваленні рішень щодо розв'язання суспільних проблем є вкрай високою. Понад те, для ефективного розв'язання цих проблем необхідно організувати взаємодію держави з іншими суб'єктами (громадянське суспільство, бізнес, групи інтересів тощо). На виході цієї складної взаємодії ми отримуємо публічну політику, яка і покликана розв'язувати нагальні суспільні проблеми й спрямовувати розвиток суспільства у визначеному напрямі. Публічна політика є засобом узгодження, пристосування й співіснування різноманітних, часто суперечливих, інтересів, тобто це механізм вироблення взаємовигідного партнерства між усіма зацікавленими сторонами.

Аналіз публічної політики – це специфічний різновид аналітичної діяльності, спрямований на розробку, впровадження, оцінювання, вивчення та пояснення публічної політики, на основі комплексного дослідження суспільних проблем і вироблення рекомендацій компетентним органам й посадовим особам, що ухвалюють публічні рішення. Він покликаний підвищити дієвість та результативність системи публічного урядування країни шляхом впровадження нових управлінських технологій, що гуртуються на демократичності та прозорості процедур ухвалення публічних рішень.

Надати необхідні для цього знання, розвинути необхідні для цього компетентності й покликана дисципліна «Аналіз публічної політики». Її метою є забезпечення стійкої системи знань про специфіку публічної політики, її основні проблеми, аналіз та механізми розробки й впровадження, ознайомлення

студентів із сучасною методологією аналізу публічної політики та формування вміння використовувати отримані знання у практичній діяльності.

Структура навчального посібника відбиває це прагнення. У першій – теоретичній – частині викладено базові теми з аналізу публічної політики, в яких висвітлено становлення та основні етапи розвитку аналізу публічної політики, його сутність, основні характеристики, функції, рівні та різновиди, а також становлення та розвиток аналізу публічної політики в Україні; визначено поняття публічної політики, виокремлено її суб'єктів, особливості та ресурси, а також описано формування публічної політики в Україні; окреслено моделі, види та середовище публічної політики; розглянуто неспроможності (дефекти) ринку як підставу державного втручання, описано універсальні варіанти державної політики, а також визначено дефекти державного регулювання.

У другій частині подано предметні конкретизації процесу аналізу публічної політики: розглянуто етапи вироблення публічної політики, аналіз та класифікацію суспільних проблем, визначення пріоритетів та цілей публічної політики, аналіз альтернатив, оцінку здійсненості та обґрунтування публічної політики; викладено процес реалізації публічної політики, моніторинг наслідків здійснення публічної політики та її оцінювання; надано загальну характеристику аналітичних документів та їх специфіку в публічній політиці; описано структуру аналітичного документа в аналізі публічної політики; викладено сутність державної стратегії та стратегічного планування, описано технологію стратегічного планування, розглянуто нормативно-правове забезпечення стратегічного планування в Україні.

Навчальний посібник вміщує ситуативні приклади, контрольні питання та практичні завдання до кожної теми.

Навчальний посібник призначений для науковців, викладачів, студентів ВНЗ, які навчаються за спеціальностями «Політологія» та «Публічне управління та адміністрування». Посібник також може бути корисним для працівників органів державного управління і місцевого самоврядування, на яких покладене завдання вироблення та практичного здійснення публічної політики.

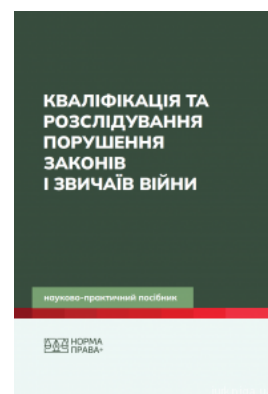
Книги, які можуть вас зацікавити

Методи політичних досліджень

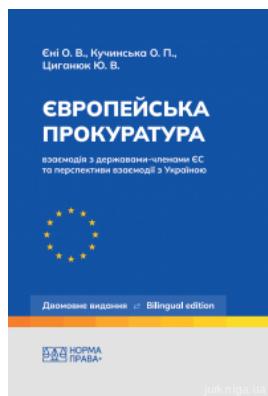
Політичне рішення

Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни

Відродження постконфліктних територій: світовий досвід і Україна

Європейська прокуратура: взаємодія з державами-членами ЄС та перспективи взаємодії з Україною

Патопсихологічний аналіз особистості в правоохоронній практиці

Перейти до галузі права
Конституційне право

[Перейти на сайт](#) →